

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 76/23

U Luxembourg 11. svibnja 2023.

Presuda Suda u predmetu C-817/21 | Inspectia Judiciară

Vladavina prava: tijelo nadležno za stegovne postupke protiv sudaca mora biti neovisno i nepristrano

Pravila kojima se uređuje postupanje njegova ravnatelja moraju biti osmišljena na način da se izbjegne svaka legitimna sumnja u tom pogledu

U Rumunjskoj je jedna stranka u više kaznenih postupaka podnijela stegovne pritužbe nadležnoj Pravosudnoj inspekciji protiv određenih sudaca i državnih odvjetnika uključenih u postupak. Budući da je postupak obustavljen povodom svih pritužbi, podnijela je pritužbu protiv glavnog inspektora, povodom koje je postupak također obustavljen. Ona se zatim obratila Žalbenom sudu u Bukureštu kako bi osporavala tu obustavu postupka, ističući, među ostalim, da je provođenje stegovnih postupaka nemoguće zbog koncentracije ovlasti u rukama glavnog inspektora. Takva koncentracija ovlasti, prema mišljenju te stanke, protivi se pravu Unije.

Žalbeni sud u Bukureštu uputio je Sudu pitanje u vezi s tim.

Svojom današnjom presudom, Sud potvrđuje svoju sudsku praksu¹ u skladu s kojom, iako je organizacija pravosuđa u nadležnosti država članica, ta se nadležnost mora izvršavati u skladu s pravom Unije. Stoga, **sustav stegovnih mjera koji se primjenjuje na suce** od kojih se može tražiti da primjenjuju pravo Unije **mora sadržavati nužna jamstva kako bi se izbjegla svaka opasnost od primjene takvog sustava kao instrumenta političkog nadzora njihove aktivnosti**.

Pravila kojima se uređuje organizacija i rad tijela nadležnog za vođenje stegovnih istraga i provođenje stegovnog postupka protiv sudaca i državnih odvjetnika posljedično moraju ispunjavati zahtjeve koji proizlaze iz prava Unije, i osobito, **vladavine prava**.

Kako bi se provjerilo je li to u ovom slučaju doista tako, Sud pojašnjava da je na sudu koji je uputio zahtjev da ocijeni rumunjski propis kao takav i u njegovu nacionalom pravno-činjeničnom kontekstu.

Kad je riječ o elementima koji su relevantni za takvo ispitivanje, Sud primjećuje da u rumunjskom pravu stegovni postupak namijenjen suzbijanju zlorababa koje je počinio glavni inspektor može pokrenuti samo službenik čija karijera u velikoj mjeri ovisi o odlukama glavnog inspektora. Usto, odluke koje se odnose na glavnog inspektora može izmijeniti zamjenik glavnog inspektora, kojeg je imenovao glavni inspektor i čiji će mandat završiti istodobno s mandatom glavnog inspektora. **Čini se da takav stegovni sustav**, pod uvjetom da to provjeri Žalbeni sud u Bukureštu, **u praksi može spriječiti djelotvorno provođenje stegovnog postupka protiv glavnog inspektora**, čak i ako bi u odnosu na njega bila podnesena ozbiljno potkrijepljena pritužba.

¹ Presuda od 18. svibnja 2021., Asociația „Forumul Judecătorilor din România” i dr., [C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 i C-397/19](#) (vidjeti također priopćenje za medije [br. 82/21](#))

Doduše, protiv obustave postupka povodom pritužbe protiv glavnog inspektora može se podnijeti pravno sredstvo koje, ovisno o slučaju, može dovesti do poništenja odluke o obustavi postupka. Međutim, na Žalbenom sudu u Bukureštu je da ocijeni u kojoj mjeri ovlasti kojima u tom pogledu raspolažu rumunjski sudovi mogu omogućiti djelotvorno provođenje stegovnih postupaka protiv glavnog inspektora kao i učinkovito i nepristrano postupanje s pritužbama protiv potonjeg.

Sud u tom pogledu pojašnjava da bi, u slučaju da taj sud zaključi da nad postupanjem glavnog inspektora nije moguće, u okviru propisa o kojem je riječ u glavnom postupku, provesti stvaran i djelotvoran nadzor, valjalo smatrati da taj propis nije osmišljen na način da kod pravnih subjekata ne može stvoriti nikakvu legitimnu sumnju u pogledu toga da će se ovlasti i funkcije Pravosudne inspekcije koristiti kao instrument za izvršavanje pritiska na pravosudnu aktivnost ili za političku kontrolu te aktivnosti.

Kad je riječ o nacionalnom pravno-činjeničnom kontekstu, **proizlazi da su ovlasti glavnog inspektora pojačane u općenitijem kontekstu reformi organizacije rumunjskog pravosuđa, čiji je cilj ili učinak smanjenje jamstava neovisnosti i nepristranosti rumunjskih sudaca.** Usto, **čini se da je glavni inspektor usko povezan s izvršnom ili zakonodavnom vlasti.** Naposljetku, također valja uzeti u obzir **konkretnu praksu** glavnog inspektora u izvršavanju svojih ovlasti koje može koristiti u svrhu političke kontrole pravosudne aktivnosti.

Osim ako provjere čije izvršenje je na Žalbenom sudu u Bukureštu ne pokažu drukčije, proizlazi dakle da ti elementi nacionalnog pravno-činjeničnog konteksta s kojima je Sud upoznat prije potvrđuju nego pobijaju mogući zaključak prema kojem **propis o kojem je riječ u glavnom postupku nije osmišljen na način da kod pravnih subjekata ne može stvoriti nikakvu legitimnu sumnju u pogledu toga da će se ovlasti i funkcije Pravosudne inspekcije koristiti kao instrument za izvršavanje pritiska na pravosudnu aktivnost ili za političku kontrolu te aktivnosti.**

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293

Snimke s objave presuda nalaze se na „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106

Ostanite povezani!

